

dził Bundesamt für Naturschutz, i ich praktycznym zastosowaniem.

I tak oto, po dwóch dniach intensywnych obrad, rozstaliśmy się. Następne spotkanie – w Dreźnie w marcu roku 2007, w gościnie u Thomasa

Brockhausa.

Piśmiennictwo

ASKEW R.R. 2004. The dragonflies of Europe (revised edition). Harley Books, Colchester.

Literatura i recenzje (*Literature and reviews*)

„Świtezianka” – zakazany biuletyn

Grzegorz TOŃCZYK

„Świtezianka” – a foribben newsletter. – Short story of the trial of origins of bulletin called „Świtezianka”. The bulletin was about to be published in the middle of the 80s. It was the initiative of doctor Stefan Mielewczyk. However, the bulletin „Świtezianka” was never published due to the objection of comunistic authorities of the then Poland.

W tekście wstępnym do pierwszego numeru „Odonatrixa” Paweł Buczyński w jednym z akapitów wspominał – pisząc o powodach powstania biuletynu Sekcji Odonatologicznej PTE – o wcześniejszych próbach stworzenia polskiego biuletynu odonatologicznego, który miał nosić tytuł „Świtezianka” (BUCZYŃSKI 2005). Historię tej inicjatywy sprzed ponad 20 lat miał nam przybliżyć na łamach „Odonatrixa” dr Stefan Mielewczyk. Planów tych jednak nie zdążył zrealizować. W niniejszej notce postaram się przybliżyć okoliczności, w jakich podjęto próbę powołania do życia biuletynu w latach 80-tych XX wieku. Opieram się na zasłyszanych od dr. Mielewczyka informacjach oraz na fragmentach dokumentacji, jaka szczęśliwym zbiegiem okoliczności dostała się w moje ręce.

Jednak zanim przejdę do przedstawienia informacji dotyczących „Świtezianki”, chciałbym zwrócić uwagę na kilka faktów, które wiążą się bezpośrednio z tą historią. Pierwszy z nich to pojawienie się w tym okresie kilku działających na terenie kraju odonologów, którymi obok dr. Stefana Mielewczyka byli dr Józef Musiał i dr Andrzej Łabędzki, czyli potencjalny trzon autorów tekstów do biuletynu. Drugi to poparcie tej inicjatywy przez dynamicznie wówczas rozwijające się Societas Internationalis Odonatologica, której to organizacji dr Mielewczyk był członkiem założycielem. Trzeci to ówczesny charakter ustroju politycznego Polski, czyli Polska Republika Ludowa, której jednym z wyrazów „dbałości o społeczeństwo” – jak się okazuje także w sferze publikacji naukowych był Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk.

Czwarty fakt, to sam inicjator „Świtezianki” – dr Mielewczyk, nie był „wielbicielem” PRL-u a co za tym idzie nie był także „ulubieńcem” socjalistycznych organów państwa, o czym sam wzmiankuje w swoim życiorysie (MIELEWCZYK 2006).

Pomysł stworzenia biuletynu formalnie powstał w roku 1985, wtedy to poczynione zostały pierwsze kroki zmierzające do jego powołania. W jednym z listów, który otrzymałem (z 13 stycznia 1998 roku), dr Mielewczyk pisał o tej sprawie następująco: „Biuletyn miał nosić nazwę „Świtezianka”. Te nazwę uzgodniłem na początku września 1985 roku z prof. B. Kiautą”. Jak widać biuletyn był pomysłem poważnym, którego powstanie konsultowano z władzami Societas Internationalis Odonatologica. Według słów pomysłodawcy miał stać się pismem międzynarodowym, w którym publikowano by teksty różnej rangi, od poważnych artykułów naukowych, poprzez notatki do ogłoszeń i recenzji. „Świtezianka” miała być wydawana w Polsce przez Zakład Biologii Rolnej i Leśnej Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Wniosek w tej sprawie został złożony 6 stycznia 1987 roku i w gruncie rzeczy sprawa polskiego biuletynu poświęconego ważkom na tym się zakończyła. Odpowiedź na wniosek dr. Mielewczyka przyszła bardzo szybko, po 20 dniach tj. 26 stycznia 1987 roku. Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk nie wyraził zgody na wydawanie biuletynu. Co ciekawe, z odpowiedzi tego organu państwowego wynika, że „Świtezianka” nie uzyskała pozytywnej opinii Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych Polskiej Akademii Nauk – jej treść przedstawiono na zamieszczonej na następnej stronie Ryc. 1.

Historię biuletynu dr Mielewczyk w liście z 13 stycznia 1998 roku komentował następująco: „Świtezianka” się nie ukazała a już stała się wrogiem socjalizmu. Zostałem więc ukarany”. Co można do tego dodać? Chyba tylko to, że pozanaukowe względy pozbawiły nas fachowego pisma, które udało się powołać do życia dopiero w roku 2005.

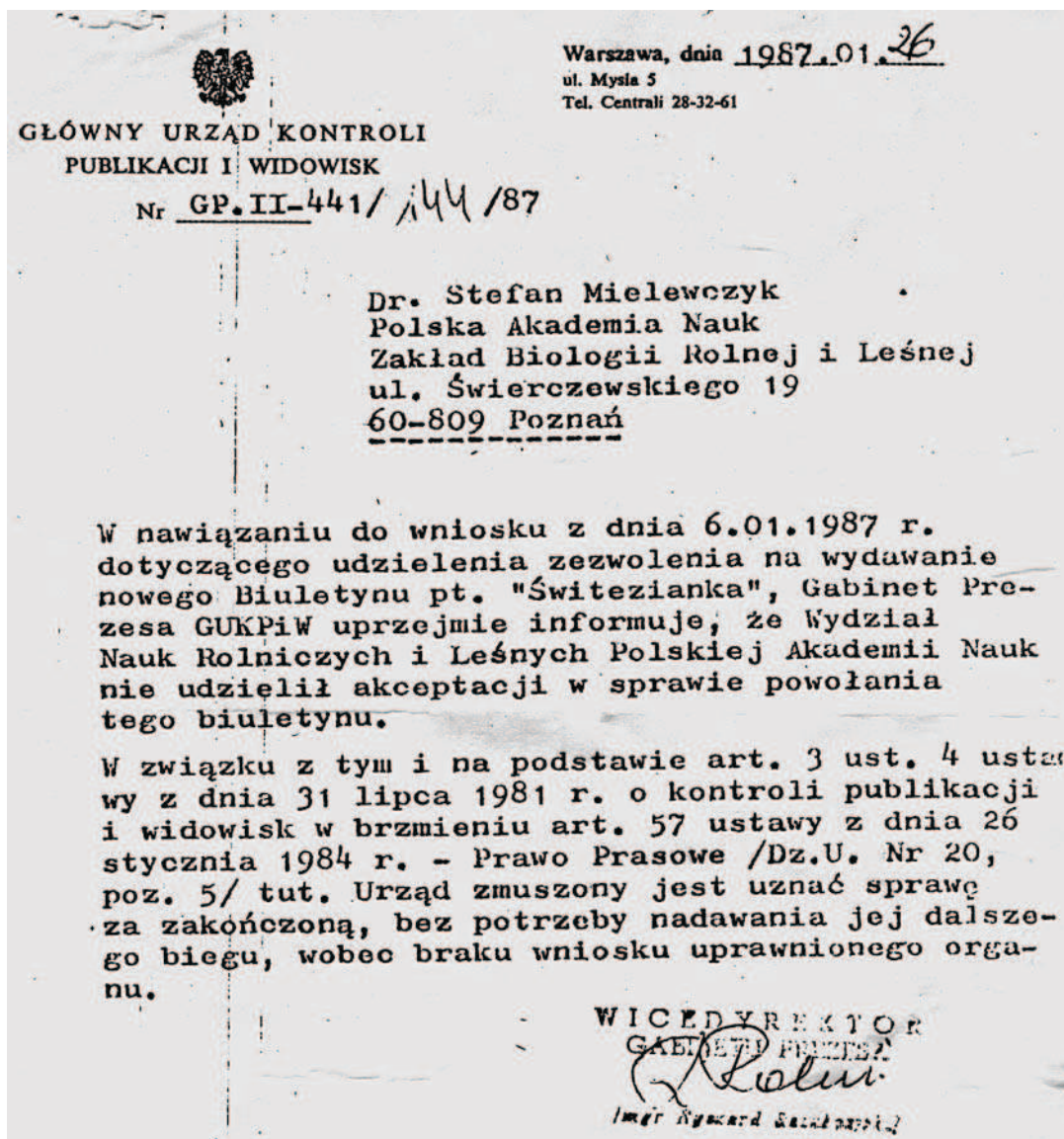
Piśmiennictwo

BUCZYŃSKI P. 2005. Dlaczego Odonatrix? Odonatrix, 1 (1): 1.

MIELEWCZYK S. 2006. Życiorys. Odonatrix, 2 (1): 1-2.

Ryc. 1. Odpowiedź Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk z dn. 26.10.1987 roku na wniosek złożony przez dr. Stefana Mielewczyka w sprawie powołania biuletynu „Świtezianka”.

Fig. 1. The reply of Main Office of Publications and Entertainments Control from 26.10.1987 to the proposal of doctor Stefan Mielewczyk in re of the „Świtezianka bulletin”.

Atlas rozmieszczenia ważek w Turyngii

Paweł BUCZYŃSKI

Distribution atlas of the dragonflies in the Thuringia.
– The valuation of the new atlas of dragonfly distribution in Turyngia. The book was graded as valuable, very useful not only to German odonatologists. The only clear disadvantage is the lack of differentiation of localities on the distributional maps on different breeding categories.

ZIMMERMANN W., PETZOLD F., FRITZLAR F. 2005. Verbreitungsatlas der Libellen (Odonata) im

Freistaat Thüringen. Naturschutzreport 22, Jena.

W drukowanej w Jenie serii „Naturschutzreport” ukazało się kolejne, po badeńsko-wirtemberskim, bawarskim i saksońskim, opracowanie ważek kraju związkowego Niemiec. Tym razem Turyngii, leżącej na zachód od Saksonii.

Omawiana pozycja ma formę zgrabnej książeczki w sztywnych okładkach, formacie A5, wy-

ISSN 1733-8239

Odonatrix

Biuletyn Sekcji Odonatologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
Bulletin of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society

Rok 2, numer 2 (lipiec 2006)

Polskie Towarzystwo Entomologiczne – Sekcja Odonatologiczna
Zakład Zoologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie